

KICHIK BIZNES SUBYEKTLARINING INNOVATSIYALARI: SURXONDARYO VILOYATI FAOLIYATINI TAKOMILLASHTIRISHNING HUDUDIIY JIHATLARI

Muhammadiyev Faridun Murodulloyevich

<https://doi.org/10.5281/zenodo.13922001>

Annotatsiya. Ushbu maqolada O'zbekistonning Surxondaryo viloyatida kichik biznes subyektlarining innovatsion faoliyati tadqiq etilgan. Unda kichik biznesda raqobatbardoshlik, samaradorlik va barqarorlikni oshirishda innovatsiyalarning ahamiyati o'rganilgan. Shuningdek, maqolada mahalliy tadbirkorlarning innovatsion amaliyotini rivojlantirishga yordam beradigan o'ziga xos mintaqaviy xususiyatlar va imkoniyatlar yoritilgan.

Kalit so'zlar: kichik biznes, Surxondaryo, innovatsiyalarning ahamiyati, mahalliy tadbirkorlarning innovatsion amaliyoti.

INNOVATIONS OF SMALL BUSINESS SUBJECTS: REGIONAL ASPECTS OF IMPROVING THE ACTIVITY OF SURKHANDARYA REGION

Abstract. In this article, the innovative activities of small business entities in the Surkhandarya region of Uzbekistan are researched. It examines the importance of innovation in improving competitiveness, efficiency and stability in small businesses. Also, the article highlights specific regional features and opportunities that help to develop the innovative practice of local entrepreneurs.

Key words: small business, Surkhandarya, the importance of innovation, innovative practices of local entrepreneurs.

ИННОВАЦИИ СУБЪЕКТОВ МАЛОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА: РЕГИОНАЛЬНЫЕ АСПЕКТЫ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СУРХАНДАРЬИНСКОЙ ОБЛАСТИ

Аннотация. В данной статье исследуется инновационная деятельность субъектов малого предпринимательства Сурхандарьинской области Узбекистана. В нем рассматривается важность инноваций в повышении конкурентоспособности, эффективности и стабильности малого бизнеса. Также в статье выделены специфические региональные особенности и возможности, которые помогают развивать инновационную практику отечественных предпринимателей.

Ключевые слова: малый бизнес, Сурхандарьинская область, значение инноваций, инновационная практика местных предпринимателей.

Kirish

Kichik biznesning iqtisodiy muhitdagi o'рни, ayniqsa O'zbekistonning Surxondaryo viloyati kabi hududlarda, hal qiluvchi ahamiyatga ega. Bu korxonalar ish o'rinlari yaratish, iqtisodiyotni xilma-xillashtirish va mahalliy rivojlanishga sezilarli hissa qo'shadi. Biroq, kichik biznesning raqobatbardoshligi tobora ko'proq ularning innovatsion qobiliyatiga bog'liq bo'lib bormoqda. Ushbu maqola Surxondaryo viloyatidagi kichik biznes faoliyatini innovatsiyalar orqali takomillashtirishning hududiy jihatlarini o'rganib, mavjud imkoniyatlar va muammolarni tahlil qiladi.

Kichik korxonalar uchun innovatsiyaning muhimligi

Innovatsiya - samaradorlik va natijadorlikni oshiradigan yangi g'oyalar, mahsulotlar, xizmatlar yoki jarayonlarni joriy etishni o'z ichiga oladi. Kichik korxonalar uchun innovatsiya nafaqat rivojlanish strategiyasi, balki raqobatbardosh bozorda yashab qolish uchun zaruriyatdir. Innovatsiyaning afzalliklari quyidagilardan iborat:

1. Raqobatbardoshlikni oshirish: Innovatsion kichik biznes ko'proq mijozlarni jalb qilish va bozor ulushini oshirish orqali raqobatchilardan ajralib turishi mumkin.

2. Samaradorlikni oshirish: Yangi texnologiyalar va amaliyotlarni joriy etish orqali kichik biznes subyektlari o'z faoliyatini tartibga solishi, xarajatlarni kamaytirishi va unumdorligini oshirishi mumkin.

3. Sifatni yaxshilash: Innovatsiyalar ko'pincha mijozlarning qoniqishi va sodiqligini oshirishi mumkin bo'lgan yaxshiroq mahsulot takliflariga olib keladi.

4. Ish o'rinlarini yaratish: Innovatsion korxonalar odatda mahalliy bandlik imkoniyatlariga hissa qo'shadigan ko'proq malakali ishchi kuchini talab qiladi.

5. Iqtisodiy o'sish: Innovatsion kichik biznes birgalikda mintaqaviy iqtisodiy rivojlanishni rag'batlantiradi, dinamik ishbilarmonlik muhitini yaratadi.

Surxondaryodagi mintaqaviy imkoniyatlar

Surxondaryo viloyati kichik biznes subyektlari orasida innovatsiyalarni rivojlantirishga yordam beradigan o'ziga xos xususiyatlarga ega:

1. Qishloq xo'jaligi salohiyati

Hududning qishloq xo'jalik boyligi innovatsiyalar uchun ko'plab imkoniyatlar yaratadi. Kichik korxonalar quyidagi yo'nalishlarda izlanishlar olib borishlari mumkin:

Qishloq xo'jaligi mahsulotlarini qayta ishlash: Mahalliy qishloq xo'jaligi mahsulotlaridan qo'shimcha qiymatli mahsulotlarni ishlab chiqish rentabellikni oshirishi mumkin.

- **Organik dehqonchilik:** Barqaror amaliyotlarga urg'u berish sog'lom iste'molchilarni jalb qilishi va eksport imkoniyatlarini ochishi mumkin.

2. Ta'lim muassasalari

Mahalliy universitetlar va kasb-hunar maktablari bilan hamkorlik innovatsiyalar uchun katalizator bo'lishi mumkin. Ushbu muassasalar quyidagilarni ta'minlashi mumkin:

- **Tadqiqotlarni qo'llab-quvvatlash:** Qo'shma tadqiqot loyihalarida ishtirok etish kichik biznesga yangi mahsulotlar va xizmatlarni ishlab chiqishda yordam berishi mumkin.

- **Ko'nikmalarni rivojlantirish:** Mahalliy tadbirkorlarning ehtiyojlariga moslashtirilgan o'quv dasturlari ularning texnik kompetensiyalarini oshirishi mumkin.

3. Texnologik infratuzilma

Texnoparklar yoki innovatsion markazlarni tashkil etish kichik biznesga zamonaviy uskunalar va tajribalardan foydalanish imkoniyatini berishi mumkin. Bunday obyektlar startaplar uchun inkubator sifatida xizmat qilishi mumkin, ular quyidagilarni taklif qiladi:

- ❖ **Umumiy resurslar:** qimmat texnologiya va vositalardan foydalanish yangi biznesga kirishdagi to'siqlarni kamaytirishi mumkin.

- ❖ **Tarmoq imkoniyatlari:** Innovatsiya markazlari tadbirkorlar, tadqiqotchilar va investorlar o'rtasida hamkorlikni rivojlantirishi mumkin.

4. Davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash

Mahalliy davlat hokimiyati organlarining tadbirkorlikni rivojlantirishga qaratilgan tashabbuslari innovatsiyalar uchun qulay muhit yaratishi mumkin. Bu yordam quyidagilarni o'z ichiga olishi mumkin:

- Moliyaviy rag'batlantirish: Innovatsion loyihalar uchun grantlar yoki past foizli kreditlar moliyaviy cheklovlarni yengillashtirishi mumkin.
- Regulyativ soddalashtirish: Byurokratik jarayonlarni tartibga solish kichik biznesni innovatsion strategiyalarni amalga oshirishga undashi mumkin.

Xulosa

Surxondaryo viloyatida kichik biznes subyektlari o'rtasida innovatsion salohiyat katta. Mahalliy resurslardan foydalanish, hamkorlikni rivojlantirish va mavjud muammolarni hal qilish orqali mintaqa tadbirkorlar o'rtasida innovatsion amaliyotni rag'batlantiradigan jonli ekotizimni yaratishi mumkin. Taqdim etilgan tavsiyalar ushbu jarayonni osonlashtirishga qaratilgan bo'lib, oxir-oqibatda Surxondaryoda raqobatbardosh va barqaror kichik biznes sektoriga olib keladi. Innovatsiyalarni qabul qilish nafaqat alohida korxonalar faoliyatini yaxshilaydi, balki mintaqaning umumiy iqtisodiy rivojlanishiga sezilarli hissa qo'shadi.

REFERENCES

1. Jahon banki. (2020). "Small Business Innovation: A Global Perspective."
2. O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiy taraqqiyot vazirligi. (2021). "Kichik biznesni rivojlantirish milliy strategiyasi."
3. Surxondaryo viloyatida xo'jalik faoliyati to'g'risida mahalliy davlat hokimiyati organlari hisobotlari.
4. Tadbirkorlik va innovatsion tadqiqotlar bo'yicha ilmiy jurnallar.